

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tad-29 ta' Ottubru, 2008

Citazzjoni Numru. 86/2004

**A B
vs
C D**

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni li permezz taghha l-attrici ppremettiet u talbet hekk:

1. Illi l-kontendenti ccelebraw iz-zwieg fis-6 ta' Meju 1994, hekk kif jidher mill-estratt tal-Att taz-Zwieg, hawn anness u mmarkat bhala Dok. ID1 ;
2. Illi mill-imsemmi zwieg, il-kontendenti kellhom zewgt itfal it-tnejn minorenni li jismhom Christopher u Terence ;
3. Illi l-kontendenti huma separati legalment minn xulxin permezz ta' kuntratt ta' separazzjoni personali fl-atti

tan-Nutar Dottor Peter Fleri-Soler datat 26 ta' Ottubru 2000, kopja hawn annessa Dok.ID 2;

4. Illi l-kunsens tal-kontendenti jew min minnhom hu vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja matrimonjali, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg;

5. Illi l-kunsens tal-kontendenti jew min minnhom inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenjzali tal-hajja mizzewga jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg;

6. Illi l-kunsens tal-kontendenti jew min minnhom inkiseb bi vjolenza, sew fizika sew morali, jew biza';

7. Illi l-kunsens tal-attrici inkiseb b'qerq dwar xi kwalita tal-parti l-ohra li tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga;

8. Illi z-zwieg celebrat bejn il-kontendenti huwa null u minghajr ebda effett fil-ligi;

Jghid ghalhekk l-istess konvenut il-ghaliex ma ghandhiex dina l-Qorti, prevja okkorrendo kull dikjarazzjoni mehtiega w opportuna, u ghar-ragunijiet fuq imsemmija li:

1. Tiddikjara li z-zwieg hawn fuq imsemmi celebrat bejn il-kontendenti fis-6 ta' Mejju 1994 huwa null u minghajr ebda effett fil-Ligi.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li huwa minn issa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet li biha l-konvenut eccepixxa li hu ma jopponix ruhu ghad-dikjarazzjoni ta' nullita' taz-zwieg, sakemm dina ssir ghar-ragunijiet imputabbli unikament lill-attrici in bazi ghall -paragrafi [d] u [f] ta' l-artikolu 19[1] tal-Ligijiet ta' Malta; u li l-attrici eskudiet il-fedelta', u minkejja li zzewget ried tibqa' tghix il-hajja ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

xebba minghajr l-ebda sens ta' responsabbilita' lejn iz-zwieg; fl-istess nota l-konvenut cahad dak attribwit lilu, u sostna li m' ghandux ibati spejjez;

Rat l-atti kollha tal-partijiet, inkluzi l-affidavits prezentati;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

Azzjoni

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attrici qeda titlob minn din il-Qorti dikjarazzjoni gudizzjali fis-sens liz-zwieg taghha kuntrattat mal-konvenut huwa null fil-ligi, stante li l-kunsens matrimonjali "tal-kontendenti" kien vizzjat fit-termini tal-paragrafi [a][c][d] u [f] ta' l-artikolu precitat; filwaqt li l-konvenut isostni li z-zwieg huwa null ghar-ragunijiet esklussivament imputabbli lill-attrici.

Kwadru tal-fatti

Illi l-Qorti semghet fit-tul liz-zewg partijiet.

Mill-provi jirrizulta li l-partijiet izzewgu fis-6 ta' Meju 1994 wara li kienu ilhom johorgu flimkien circa sitt [6] snin. Wara hajja konjugali ta' ftit anqas minn sentejn huma bdew jghixu hajja separata, ghalkemm taht l-istess saqaf; u fis-26 ta' Ottubru 2000 iffirmaw kuntratt ta' separazzjoni personali. Minn dan iz-zwieg twieldu zewgt itfal, wiehed fl-24 ta' Meju 1995 u l-iehor disa' xhur wara.

Verzjoni attrici

Illi l-attrici tirrakkonta kif qabel ma kienet bdiet tohrog mal-konvenut, hija kellha relazzjoni ma' zaghzugh li kienet infattwata bih u kienet thobbu hafna; izda sfortunatament dan miet f' cirkostanzi tragici. Hija kienet hadet din it-tragedja bil-kbir, u tghid li qatt ma kienet waqqfet thobb lil dan iz-zaghzugh anke meta kienet tiffrewenta lill-konvenut.

Tghid li “jiena hajti kienet ilha li spiccat. Meta miet Bernard ghalija, hajti kienet diga’ mirduma.”¹ Izda xorta wahda accettat li tizzewweg lill-konvenut peress li kellha hafna sikkatura fid-dar tal-genituri taghha, u di piu’ il-konvenut kien heddidha li jitlaqha jekk ma taccettax li tizzewgu. Tghid li, ghalkemm meta bdiet tohrog mal-konvenut hija kellha 18-il sena, hija kienet tispicca kostretta li toqghod id-dar kull meta dawn jitterminaw ir-relazzjoni taghhom. “Jiena kont, kull darba li niggieled ma’ dan, ma nistax nohrog, irrid noqghod id-dar... u [kont] nerga’ nirranga biex almenu nghid nohrog naqra mieghu, u mhux dejjem id-dar qisni eremita.” Tghid li “kont ser niddispra d-dar ma’ naghmel xejn” u, ghalhekk, sabiex tevita li l-konvenut jitlaqaha u tispicca waheda, hija kienet accettat li tizzewgu, izda minn naha taghha kienet ghamlitlu kundizzjoni li “jiena ma ridtx tfal, jiena ghidtlu nizzewgu, imma ma rridx tfal”² u tispjega li hi ma kellhiex il-pacenzja li jirrikjedu t-tfal, u ma kellhiex id-dispozizzjoni li tibqa’ d-dar biex taghmel il-facendi. Hi kienet bniedma li kienet qed tfittex karriera. Skond hi, ghalkemm l-attrici kienet kategorika fuq dan il-punt u esprimietu b’ mod car lill-konvenut, dana minn naha tieghu ma kienx ghamel oppozizzjoni ghal din il-xewqa ta’ l-attrici. Tghid li lill-konvenut “minn day one kont ghidtlu li jiena ma kontx mara tad-dar. Jiena mhux kapaci noqghod id-dar, u [eventwalment kont] addattajt ruhi li noqghid id-dar b’ sagrifizji kbar.”³ Tghid li kulhadd kien jaf li jiena ma ridtx tfal. Hija tghid kategorikament, u ghal izjed minn darba, li “jiena nassigurak li [lill-konvenut] ma kontx inhobbu.”⁴

Konformament tghid li z-zwieg kien gie kkunsmat wara circa hames [5] gimghat u kienet iggib diversi skuzi sabiex ma jkollhiex x’ taqsam mal-konvenut, allura r-ragel taghha. Tispjega li hi ma setghetx tiehu l-pill minhabba li l-pressjoni gholja, filwaqt li l-condom kien jaghmlilha allergija, u ghalhekk il-koppja kemm qabel iz-zwieg, kif ukoll wara z-zwieg, kienu jaddottaw il-withdrawal method da parti tal-konvenut li jidher li kien kuntent b’ din is-

¹ Fol.80

² Fol.81

³ Fol.126

⁴ Fol.113

sistema. Minn naha taghha l-attrici kienet tafdah. Izda tlett xhur wara z-zwieg l-attrici kienet harget tqila, u din gabet l-inkwiet bejn il-koppja, ghax, apparti mill-kumplikazzjonijiet medici li ssubiet, hasset li l-konvenut kien dahaq biha fuq dan il-punt tat-tfal. Sussegwentement, disa' xhur wara t-twelid ta' l-ewwel tarbija, l-attrici regghet inqabdet tqila, u dan il-fatt tefaghha f' dipressjoni tant li kellha tiehu medikazzjoni. Tghid: "Imbaghad xejn, wara t-tieni wiehed dizastru assolut, ghax imbaghad fridna l-kmamar [u] ma riedtx norqod aktar mieghu jien."⁵

Verzjoni tal-konvenut

Il-konvenut minn naha tieghu, jaqbel in sustanza ma dak li qalet l-attrici dwar ir-riluttanza taghha li jkollha x'taqsam mieghu wara z-zwieg. Jghid li, ghalkemm qabel iz-zwieg dawna kien ikollhom relazzjonijiet intimi fuq bazi regolari, bl-uzu tal-withdrawal method, izda wara z-zwieg l-attrici kienet tirrifjutah. Jghid: "Our honeymoon was based on site-seeing, and more or less nothing else. If I gave her a lingerie, she would throw it away..... Fil-honeymoon taghna hlief skuzi jiena ma smajtx. Skuzi fejn tirrifjuta li jkollha l-intercourse mieghi fil-bidu"⁶ Jafferma: ".... Nighid illi jekk fiz-zwieg tghodd ghaxra, hmistax-il darba, meta konna gharajjes ma stajtx tghodd because we were on a regular basis."⁷

Dwar it-tqala ta' l-attrici, il-konvenut jichad li huwa kien dahaq biha meta suppost kienu ftehm u li juzaw il-withdrawal method, u jispjega li kien hemm okkazzjonijiet meta l-attrici, li kienet tuza s-sistema tat-temperatura wkoll, kienet tghidli li seta' jibqa' ghaddeja fl-att taz-zwieg, ghax kienet safe. Jghid: "In fatti kienet ilha taghmilha [it-temperatura] minn xaharejn qabel ma zzewwigna u on both occasions [tat-tqala] it was she who told me 'listen today we are safe, it's ok, because otherwise we used to use the withdrawal system.'" Il-konvenut jirribadixxi li "kienet problema serja din ta' l-intercourse, din ta' making love. Ghalija kienet problema

⁵ Fol.86

⁶ Fol.146

⁷ Fol.147

serja ghax jiena kont infittixa bazikament on a daily basis.”⁸

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi l-partijiet issemmu diversi aspetti negattivi fil-komportament ta' xulxin li gew michdua reciprokament; izda jirrizulta car u manifest li l-fonti ta' l-inwkiet matrimonjali kollu bejn il-partijiet kienet in-nuqqas ta' imhabba li l-attrici kellha lejn il-konvenut, tant li minn qabel iz-zwieg hija kienet ghamlet cara u manifest id-decizjoni taghha li ma jikollhiex tfal minn dan iz-zwieg. Dan jinsab konfermat mill-depozizzjonijiet taz-zewg partijiet, u wkoll mill-genituri ta' l-istess attrici.

Jirrizulta ampjament li l-attrici dahlet f' dan iz-zwieg biex tingeda bil-konvneut u ghas-skopijiet egoistici taghha, u ex admissis ma kinitx thobbu, izda xorta wahda ghaddset rasha u baqghet ghaddejja biz-zwieg, b' rizultat dizastruz ghaz-zewg partijiet, ghax wara konvivenza matrimonjali ta' anqas minn sentejn il-hajja konjugali ta' bejniethom spiccat ghal kollox.

Illi l-Qorti tirravviza f' dan il-kaz il-caput nullitatis kontemplat fil-paragrafu [f] ta' l-artikolu precitat fil-konfront ta' l-attrici, peress li jirrizulta ampjament provat li dina, ghalkemm esternament ghaddiet minn cerimonja ta' zwieg, izda internament, u anke esternament, b' att pozittiv tal-volonta' taghha eskcludiet obligazzjonijiet essenzjali ghall-hajja konjugali, senjatament “the obligation concerning the conjugal act or carnal union, as bodily union and basis of procreation; the obligation of life and love as an expression of the union between man and woman, mutual well being, which is inseparable from the provision of an environment conducive to the reception and education of children; and the obligation to receive and bring up children within the context of conjugal community. It is important to remember that these obligations must be mutual, permanent, continuous exclusive and irrevocable so that there would be incapacity if one of the contracting parties should be, due

⁸ Fol.154

Kopja Informali ta' Sentenza

to psychological cause, incapable of assuming these obligations with these essential characteristics [*Viladrich – citat fis-sentenza PA[VGD] Anna Galea vs John Walsh deciza 20 ta' Marzu 2000I*] Inerenti f' dawn l-obbligazzjonijiet hemm l-obbligu tal-kontraenti li jaghtu lilhom infushom lill xulxin fit-totalita' taghhom sabiex tigi stabbilita' bejniethom the community of life and love.”

Dawn l-obbligi kienu gew eskluzi mill-attrici fil-mument tal-ghoti tal-kunsens matrimonjali taghha fiz-zwieg taghha mal-konvenut, u ghalhekk iz-zwieg huwa null fit-termini tal-paragrafu precitat.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddecidi billi tilqa' t-talba attrici u tiddikjara null u bla effett fil-ligi z-zwieg kuntrattat bejn il-partijiet fis-6 ta' Mejju 1994 . L-ispejjez kollha jkunu a kariku ta' l-attrici.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----